

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

CHỦ ĐỀ 2
CHỦ NGHĨA XÃ HỘI
TỪ NĂM 1917 ĐẾN NAY

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Bài 3: Sự hình thành Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết

Hình 1. Kí kết Hiệp ước thành lập
Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết (tranh vẽ)

Hình 2. Lược đồ Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết

Ý TƯỞNG DẠY HỌC
TEAMWORK

MỤC TIÊU BÀI HỌC

1

Trình bày được quá trình hình thành Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết.

2

Phân tích được ý nghĩa sự ra đời của Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết.

TIẾN TRÌNH BÀI HỌC

Khởi động

Khám phá

Luyện tập

Vận dụng

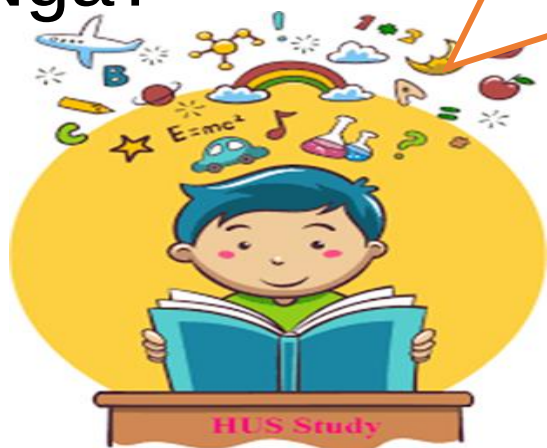
Giáo viên:

KHỞI ĐỘNG

- Ai là tác giả của lời nhận định sau?
- Thông quan nhận định này, em hãy cho biết mục tiêu và ý nghĩa của Cách mạng tháng Mười Nga?

“Giống như mặt trời chói lọi, Cách mạng tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu, hàng triệu người bị áp bức bóc lột trên trái đất đứng lên tự giải phóng... Trong lịch sử loài người chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế”.

KHỞI ĐỘNG

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định:
“Giống như mặt trời chói lọi, Cách
mạng tháng Mười chiếu sáng khắp
năm châu, thức tỉnh hàng triệu, hàng
triệu người bị áp bức bóc lột trên trái
đất đứng lên tự giải phóng... Trong
lịch sử loài người chưa từng có cuộc
cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và
sâu xa như thế”.

(Hồ Chí Minh, Toàn tập, Tập 12, NXB Chính trị
Quốc gia – Sự thật, Hà Nội, 1980, tr. 461)

1. Quá trình hình thành Liên bang CHXHCN Xô viết

Hoạt động cặp đôi (Bàn lễ)
Khai thác tư liệu tr.19-20 hoàn thành bảng sự ra đời của Chính quyền Xô viết

Hoạt động cặp đôi (Bàn chẵn)
Khai thác tư liệu tr.20 hoàn thành bảng sự ra đời của Liên bang CHXHCN Xô viết

Tiêu chí	Sự ra đời của Chính quyền Xô viết
Thời gian	
Nguyên nhân	
Lãnh đạo	
Quá trình ra đời	
Đặc điểm chính quyền	

Tiêu chí	Sự thành lập Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết
Thời gian	
Nguyên nhân thành lập	
Quá trình thành lập	
Những nước đầu tiên gia nhập	
Nguyên tắc gia nhập	

Quá trình hình thành Liên bang CHXHCN Xô viết

Tiêu chí	Sự ra đời của Chính quyền Xô viết
Thời gian	Năm 1917
Nguyên nhân	Sau Cách mạng tháng Mười Nga, yêu cầu đập tan bộ máy nhà nước cũ, xây dựng nhà nước mới của những người lao động.
Lãnh đạo	Lê-nin và Đảng Bô-sê-vích
Quá trình ra đời	Nga 25/10/1917, Đại hội Xô viết toàn Nga lần thứ 2 ra tuyên bố thành lập Chính quyền Xô viết.
Đặc điểm chính quyền	Nhà nước XHCN đầu tiên đại diện cho đông đảo nhân dân lao động

- 25/10/1917, tấn công cung điện Mùa Đông, Cách mạng tháng Mười Nga thành công

Tại Đại hội Xô viết toàn Nga lần thứ hai, V. I. Lê-nin nhấn mạnh: *“Bây giờ đây, ở nước Nga, chúng ta cần phải đặt hết tâm trí vào việc xây dựng một nhà nước vô sản xã hội chủ nghĩa”*.

Đại hội Xô viết toàn Nga lần thứ

hai (25/10/1917)

Quá trình hình thành Liên bang CHXHCN Xô viết

Tiêu chí	Sự thành lập Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết
Thời gian	12/1922
Nguyên nhân thành lập	Yêu cầu liên minh chặt chẽ, thống nhất trên cơ sở nhà nước để xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ đất nước.
Quá trình thành lập	- 12/1922, Đại hội lần thứ nhất các Xô viết toàn Liên bang thông qua - 1924, Hoàn thành quá trình thành lập (bản Hiến pháp đầu tiên)
Những nước đầu tiên gia nhập	- 4 nước: Nga, U–crai–na, Bê–lô–rút–xi–a, Ngoại Cáp ca–dơ.
Nguyên tắc gia nhập	- Đến năm 1940, phát triển thành 15 nước. Tự nguyện, bình đẳng, hữu nghị.

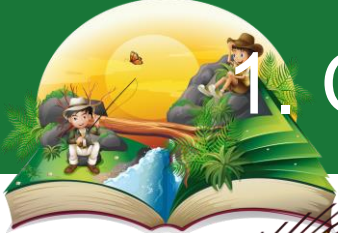

- 12/1922, Đại hội lần thứ nhất các Xô viết toàn Liên bang thông qua Tuyên ngôn thành lập Liên Xô

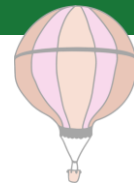

Bản Hiến pháp đầu tiên của Liên Xô
- hoàn thành quá trình thành lập Nhà nước Liên bang CHXHCN đầu tiên trên thế giới

Liên bang Cộng hòa XHCN Xô
viết

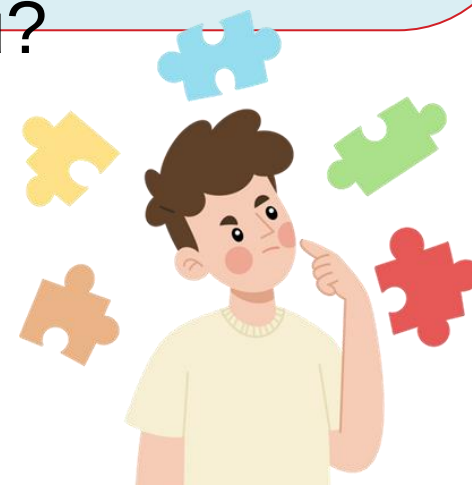

1. Quá trình hình thành Liên bang CHXHCN Xô viết

1. Em nhìn thấy những hình ảnh nào từ Quốc huy đầu tiên của nước Liên Xô?
2. Theo em, những hình ảnh đó có ý nghĩa như thế nào? Nó phản ánh bản chất gì của Nhà nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên trên thế giới?
3. Liên hệ với Quốc huy Việt Nam, em thấy có điểm gì giống nhau?

Quốc huy đầu tiên của Liên Xô

1. Quá trình hình thành Liên bang CHXHCN Xô viết

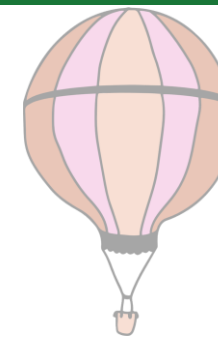
Quốc huy đầu tiên
của Liên Xô (1923)

hình ảnh búa liềm trên quả
địa cầu

những tia nắng mặt trời

những bông lúa mì

“Giai cấp vô sản thế giới đoàn
kết lại với dòng chữ bằng sáu
thứ tiếng: Nga, U-crai-na, Bê-
lô-rút-xia, Gru-di-a, A-ro-mê-ni-
a, A-déc-bai-dan.”

Quốc huy đầu tiên của Liên Xô (1923)

HÌNH ẢNH BÚA LIÊM TRÊN QUẢ ĐỊA CẦU

NHỮNG TIA NĂNG MẶT TRỜI

NHỮNG BÔNG LÚA MÌ

“GIAI CẤP VÔ SẢN THẾ GIỚI ĐOÀN KẾT LẠI VỚI DÒNG
CHƯ BĂNG SÁU THỨ TIẾNG: NGA, U-CRAI-NA, BÊ-LÔ-
RÚT-XIA, GRU-DI-A, A-RO-MÊ-NI-A, A-ĐÉC-BAI-DAN.”

Tượng Liên minh công nông - biểu tượng của Nhà nước Xô viết ở ngoại ô Mát xơ-va (Nga)

nguồn: [nguồn: !\[\]\(99f58673407353e96a019fbca558fd72_img.jpg\) nguồn: !\[\]\(2113e5cba4d11862fa536c379e9b61cd_img.jpg\)](#)

2. Ý nghĩa của sự ra đời Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết

Đọc đoạn trích dẫn sau và tư liệu tr.21, nêu ý nghĩa của sự ra đời nhà nước Liên Xô.

“Liên Xô, nhà nước chuyên chính vô sản đầu tiên, đã tỏ ra có sức mạnh phi thường. Ngay từ khi mới thành lập, Liên Xô chẳng những đập tan được bọn phản cách mạng trong nước, mà còn đánh thắng cuộc can thiệp vũ trang của 14 nước đế quốc, chưa đầy 30 năm sau lại đánh thắng hoàn toàn bọn phát xít Đức – Ý – Nhật, chẳng những bảo vệ được Nhà nước Xô viết mình mà còn góp phần to lớn giải phóng nhiều nước khác, cứu cả loài người khỏi ách nô lệ của chủ nghĩa phát xít”.

(Hồ Chí Minh, Cách mạng tháng Mười vĩ đại mở ra con đường giải phóng cho các dân tộc, trích trong: Hồ Chí Minh Toàn tập, Tập

2. Ý nghĩa của sự ra đời Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết

Đối với Liên Xô

- Phù hợp với lợi ích chung của các dân tộc trên đất nước Xô viết.
- Đoàn kết, hợp tác để phát triển nhanh chóng về kinh tế, xã hội của tất cả các nước Cộng hòa.
- Tăng cường vị thế Liên Xô trên trường quốc tế.
- Mở ra con đường giải quyết đúng đắn vấn đề dân tộc trên đất nước Xô viết trên cơ sở bình

tăng cường đoàn kết

2. Ý nghĩa của sự ra đời Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết

**Đối
với
thế
giới**

- Xác lập mô hình nhà nước mới đối lập với mô hình nhà nước TBCN, tác động lớn đến quan hệ quốc tế.
- Liên Xô trở thành biểu tượng, là chỗ dựa về tinh thần và vật chất to lớn cho phong trào cách mạng thế giới.
- Cổ vũ, lôi cuốn mạnh mẽ phong trào giải phóng dân tộc ở các nước thuộc địa.
- Tạo tiền đề cho sự ra đời của hệ thống xã hội chủ nghĩa.

2. Ý nghĩa của sự ra đời Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết

HOẠT ĐỘNG NHÓM

Lớp thành 4 nhóm: lấy các ví dụ cụ thể dẫn chứng về ý nghĩa sự ra đời của Liên bang Cộng hòa XHCN Xô viết.

Ý NGHĨA SỰ RA ĐỜI CỦA LIÊN BANG CỘNG HÒA XHCN XÔ VIẾT	
Nội dung	Ví dụ cụ thể
Đối với Liên Xô	
Đối với thế giới	

Ý NGHĨA SỰ RA ĐỜI CỦA LIÊN BANG CỘNG HÒA XHCN XÔ VIỆT

Nội dung		Ví dụ cụ thể
Đối với Liên Xô		LB CHXHCN Xô viết thành lập, xây dựng CHXH (1925 – 1941) Liên Xô từ 1 nước nông nghiệp lạc hậu => 1 cường quốc công nghiệp XHCN Sức mạnh tổng hợp để Liên Xô đánh thắng phát xít Đức xâm lược
Đối với thế giới		Là nguồn cổ vũ, động viên tinh thần cho nhân dân Việt Nam trong cuộc đấu tranh chống TD Pháp, giành độc lập dân tộc. Giúp Nguyễn Ái Quốc tìm ra con đường cứu nước đúng đắn (CMVS), và tích cực chuẩn bị về tư tưởng, chính trị, tổ chức cho sự ra đời của chính đảng vô sản ở Việt Nam – Đảng Cộng sản Việt Nam

“Luận cương đến Bác Hồ. Và Người đã khóc

Lệ Bác Hồ rơi trên chữ Lênin

Bốn bức tường im nghe Bác lật từng trang sách gấp

Tường bên ngoài, đất nước đợi mong tin
Bác reo lên một mình như nói cùng dân tộc
"Cơm áo là đây! Hạnh phúc đây rồi!"

Hình của Đảng lồng trong hình của Nước
Nhút khéo đầu tiên là nhút Bác Hồ cười”

Nguyễn Ái Quốc tìm đến với cách mạng vô sản, tích cực chuẩn bị về tư tưởng, chính trị, tổ chức cho sự ra đời của chính đảng vô sản ở Việt Nam

LUYỆN

1. Hoàn thành sơ đồ về quá trình hình thành Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết.

10 - 1917	1918 - 1920	12 - 1922	1 - 1924
Cách mạng tháng Mười thành công, Đại hội Xô viết toàn Nga họp, ra tuyên bố: thành lập chính quyền Xô viết; ban hành “Sắc lệnh hòa bình” và “Sắc lệnh ruộng	Chiến đấu chống thù trong giặc ngoài, các nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa trên đất nước Xô viết đã đoàn kết, giúp đỡ lẫn nhau giữ vững chính quyền	Đại hội các Xô viết toàn Liên bang đã thông qua bản Tuyên ngôn thành lập Liên bang Cộng hoà XHCN Xô viết và bản Hiệp	Bản Hiến pháp đầu tiên của Liên Xô được thông qua, hoàn thành quá trình thành lập Nhà nước Liên bang CHXHCN đầu tiên trên thế giới

VẬN DỤNG

Theo kết quả cuộc khảo sát (2021) của Trung tâm Nghiên cứu Dự luận xã hội toàn Nga, khi đặt câu hỏi có muốn khôi phục lại Liên Xô hay không, khoảng 67% người được hỏi có mong muốn duy trì Liên Xô. Nếu em là người dân Nga được tiến hành khảo sát, em sẽ đưa ra lựa chọn nào? Nêu ít nhất 2 lý do dẫn đến sự lựa chọn của mình.

